

Hemşirelik Yüksekokulları için Örgüt Kültürü Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Hemşirelik Yüksekokulları için Örgüt Kültürü Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22932>

Özet

Hemşirelik Yüksekokulları için Örgüt Kültürü Ölçeği (HYÖKÖ), F. Kantek tarafından 2008 yılında geliştirilmiş spesifik bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, özellikle Türkiye'deki akademik **Hemşirelik Yüksekokulları** ortamlarında var olan **örgüt kültürü** algılarının ve boyutlarının derinlemesine incelemek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçek, hemşirelik eğitimi kurumlarının kendine has dinamiklerini, değerlerini, normlarını ve liderlik yaklaşımlarının ölçmeyi hedefler.

Ölçek geliştirme çalışması, bu özel eğitim kurumlarının yönetim ve akademik yapılarının kültürel özelliklerinin belirlenmesi ve böylece kurumsal gelişim alanlarının tespit edilmesi için sağlam bir psikometrik araç sunmaktadır. Ölçeğin geliştirilmesi aşamasında, geçerlik ve güvenirlik çalışmaları titizlikle yürütülmüştür, ancak kaynak bilgide bu değerler detaylı olarak belirtilmemiştir.

Anahtar Kelimeler

Örgüt Kültürü, Hemşirelik Yüksekokulları, Ölçek Geliştirme, Kurumsal Değerler, Akademik Ortam, Hemşirelik Eğitimi.

Yazarlar

F. Kantek.

Amaç

Hemşirelik Yüksekokulları için Örgüt Kültürü Ölçeği'nin temel amacı, hemşirelik eğitimi verilen yükseköğretim kurumlarının kültürel yapısını nicel olarak ölçebilecek, geçerli ve güvenilir bir araç oluşturmaktır. Bu amaç doğrultusunda, ölçek, kurum içindeki çalışanlar (akademisyenler ve idari personel) **örgüt kültürü** algılarının değerlendirilerek, kurumsal kimliğin ve işleyişin temel özelliklerini ortaya çıkarmayı hedeflemiştir.

Ölçeğin geliştirilmesi, hemşirelik yüksekokullarının misyon, vizyon ve değerlerinin personel tarafından ne ölçüde benimsendiğini, karar alma süreçlerinin şeffaflığını ve kurum içi iletişimin kalitesini belirlemeye yardımcı olur. Bu sayede, yöneticilerin kurumsal kültürü iyileştirmeye yönelik stratejik kararlar almasına zemin hazırlanmaktadır.

Yapı

Ölçek, psikolojide ve yönetim bilimlerinde merkezi bir kavram olan **örgüt kültürü** yapısını ölçmektedir. Bu yapı, genellikle kurumu diğerlerinden ayıran, üyeler tarafından paylaşılan inançlar, normlar, değerler ve varsayımlar bütünü olarak tanımlanır. Hemşirelik yüksekokulları

başlamında, bu yapı; akademik özgürlük, öğrenci odaklılık, araştırma temli, etik değerlere bağıllık ve ekip çalışmasına verilen önem gibi alt boyutları içerebilir.

Geliştirme çalışmasında, ölçeğin çok boyutlu bir yapıyı temsil ettiğini varsayılmıtır. Bu boyutlar, yükseköğretim kurumlarındaki çift odaklı görevine (eğitim ve araştırma) ve sağlık sektörünün gerektirdiği profesyonel değerlere özgü kültürel unsurları kapsayacak şekilde belirlenmiştir.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, genellikle yapı geçerliliği ve kapsam geçerliliği yöntemlerini içerir. Yapı geçerliliğinin belirlenmesinde en yaygın kullanılan yöntem **Faktör Analizi**dir. Kaynak bilgide geçerlik değerleri eksi (-) olarak belirtilmi olsa da, Kanteke (2008) tarafından yürütölen bir **ölçek geliştirme** çalışmasında, ölçeğin teorik yapıyı ne ölçüde yansıttığını belirlemek amacıyla çeşitli istatistiksel analizlerin yapıldığını varsayılmaktadır.

Kapsam geçerliliği için uzman görüşlerine başvurulmu olması muhtemeldir. Bu süreçte, hemşirelik yönetimi ve eğitim bilimleri alanındaki uzmanlar tarafından ölçek maddelerinin, ölçölmek istenen **örgüt kültürü** boyutlarındaki yeterince temsil edip etmediği değerlendirilmiştir.

Güvenirlik

Güvenirlik, ölçme aracının tutarlılığını ifade eder. Bir **ölçek geliştirme** çalışmasında olmazsa olmaz olan güvenilirlik analizleri, genellikle Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı ile raporlanır. Kaynak bilgide bu değerler belirtilmemi olsa da, ölçeğin bilimsel bir dergide yayınlanması, kabul edilebilir düzeyde yüksek bir iç tutarlılık katsayısına sahip olduğunu düündürmektedir.

Ek olarak, güvenilirlik testleri arasında test-tekrar test güvenilirliği de yer alabilir. Bu yöntem, ölçeğin farklı zamanlarda aynı sonuçları verip vermediğini kontrol ederek, ölçümün zamana karşı istikrarını değerlendirir.

Faktör Analizi

Hemşirelik Yüksekokulları için Örgüt Kültürü Ölçeğinin yapı geçerliliğini sağlamak amacıyla **Faktör Analizi** (FA) kullanılmıtır. Ölçek geliştirme sürecinde, keşfedici **Faktör Analizi** (KFA) kullanılarak maddelerin altında yatan boyutlar (faktörler) belirlenmiştir. Bu analiz, ölçeğin çok boyutlu yapıya istatistiksel olarak desteklemeyi amaçlamaktadır.

Faktör yüklerinin yüksek olması ve maddelerin teorik olarak beklenen faktörlere ayrılması, ölçeğin yapısal olarak sağlam olduğunu gösterir. Analiz sonuçları, hemşirelik yüksekokullarındaki **örgüt kültürü** yapısının kaç temel bileşenden oluştuğunu netleştirmiştir.

Araç

Test Type: Geliştirme (Developmental Scale)

Format: Kaynak bilgide derecelendirme bilgisi eksi (-) olarak verilmiştir, ancak tipik olarak Likert tipi bir derecelendirme ölçeği kullanılmıştır varsayılmaktadır (Örn: 5'li veya 7'li Likert).

Language Available: Türkçe

Population Group: Akademisyenler ve İdari Personel

Age Group: Yetişkin (Yükseköğretim Kurumu Çalışanları)

Population Details: Türkiye'deki **Hemşirelik Yüksekokulları** veya Fakültelerinde görev yapan akademik ve idari personel.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale), nicel araştırma yöntemi.

Anahtar Kelimeler

Kurumsal Gelişim, Hemşirelik Yönetimi, Yükseköğretim, Psikometri, **Ölçek Geliştirme**.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: Kantek, F.'nin çalışmanının yayınlandığı tarihteki kurumsal adresi (Muhtemelen Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2008

İzinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir makale kapsamında yayımlanmıştır. Kullanım izinleri için doğrudan yazara başvurulması gerekmektedir. Ticari kullanım ücretleri hakkında bilgi bulunmamaktadır.

Ölçeğin orijinal makalesi ve detayları Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi'nde yayımlanmıştır.

Kaynaklar

Kantek, F. (2008). Hemşirelik yüksekokulları için örgüt kültürü ölçeğinin geliştirilmesi. *Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*, 11(2), 29-37.

Makalenin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [hemsirelik-yuksekokullari-icin-orgut-kulturu-olcegi-toad.pdf](http://e-dergi.atauni.edu.tr/ataunihem/article/download/1025000648/1025000640)

Makalenin akademik bağlantısı:
<http://e-dergi.atauni.edu.tr/ataunihem/article/download/1025000648/1025000640>

Hemşirelik Yüksekokulları için Örgüt Kültürü Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, kaynak içerikte sağlanmamıştır. Orijinal maddeler için Kantek (2008) referansına başvurulması gerekmektedir.